

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdag 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.
Een blad afzonderlijk, 15 centimen.
Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 12 SEPTEMBER.

Eene Bekeering.

Eene bijzondere depeche uit Londen bracht ons zaterdag de tijding eener bekeering tot den katholieken godsdienst, die bestemd is om in Engeland en in geheel Europa, grooten opgang te maken; namelijk die van den markies Ripon, lord Grey, lid van de Heerenkamer en grootmeester — niet van het paleis der koningin, zoals wij uit de dubbelzinnige bewoordingen der depeche hadden opgemaakt — maar van de vrijmetselarij van het Vereenigd-koninkrijk.

Lord Grey is een der uitstekendste staatsmannen der engelsche aristocratie. Hij was opvolgend lid van het Lagerhuis en van de Lordskamer en bekleedde bij het engelsch gouvernement de belangrijkste bedieningen. Hij was staatssecretaris bij het ministerie van oorlog, daarna staatssecretaris voor de indische koloniën en werd, onder het ministerie Gladstone in 1868, tot het voorzitterschap van den raad geroepen. Ook was het onder zijn hoog bestuur, dat de onderhandelingen plaats hadden over het traktaat van Washington, hetwelk een einde stelde aan de moeilijkheden, ontstaan door het kapen van den *Alabama*. De *Times* erkent zijne groote bekwaamheid en de onderscheidene diensten welke hij aan Engeland heeft bewezen, maar voegt er met granschap en bitterheid bij: « Ziedaar den man, die, in de volheid zijner rede, afstand doet van zijne verstandelijke en zedelijke vrijheid, om zich te onderwerpen aan de voogdij van de roomsche theocratie! »

Het is verleden woensdag, bij het eindigen der zitting van de Logie waarbij lord Ripon moest voorzitten, dat de tijding zijner bekeering zich verspreid heeft. De zitting der vrijmetselaars werd geopend door de lezing van eenen brief, waarin de grootmeester der engelsche Vrijmetselarij zijn ontslag gaf. Deze mededeeling deed onder de aanwezigen eene moeilijk te beschrijven beweging van verbazing ontstaan; doch die weldra ophield toen men vernam dat lord Ripon den katholieken godsdienst omhelsd had.

Alsdan maakte de verwondering plaats voor woede. Deze gaf zich in volle strooming licht in het *leading article* (hoofdartikel) dat verleden zaterdag in den *Times* verscheen.

Het orgaan der city bezit zijn eigen niet van granschap: de engelsche koude bedaarheid verlaat het geheel en al en doet het, in eenige regels zichzelven op de tastbaarste wijze tegenspreken: « Een man, zegt de *Times*, die in den bloei zijns levens — lord Ripon is 47 jaar — de protestantsche godsdienst verlaat, om het roomsch geloof te omhelzen, moet overgeleverd zijn aan een noodlottig zedebedervend invloed. Vele dingen begrijpen wij en nemen wij aan; maar dat een Staatsman, een man die twintig jaren ondervinding van zaken heeft, die in Engeland hooge ambten heeft bekleed en erkend wordt als een uitmuntend diplomaat, dat die man zich onderwerpt aan het juk van 't roomsch katholiek Pausdom, ziedaar iets wat niet kan uitgelegd worden, tenzij door eene noodlottige afwijking zijner geestes-gesteldenis. »

Dit belet het protestantsche blad niet van twee zinsneden verder te bekennen « dat de markies Ripon voorzeker het luistervolste voorbeeld is van de verleidingskracht, welke de roomsch-katholieke godsdienst op dit oogenblik uitoefent op de verlichte geesten. »

De plannen van Peerjan

DOOR

SLEECKX.

(1te VERVOLG.)

Met dagloners werken is wel en goed, doch er moet iemand zijn, die de hooge hand over hen heeft, anders loopt alles in de war. En vermits wij voornemens zijn stilaan meer land te bebouwen, hebben wij zoo iemand volstrekt noodig. Nu gaat het nog tamelijk, maar later, als wij meer land zullen hebben, als wij de akkers, die uw oom ons naliet, zelvez bearbeiten, wordt een opperknecht ons volstrekt onontbeerlijk.

En ik vraag het u: wie zoude ons beter dan Bruno te stude komen? Hij kent meer van den boerenstiel dan wie 't ook zij, en wordt om zijnen ijver en zijne oppassendheid door allen geroemd. Het ware een middel om hem en tevens, ons, zelve een dienst te bewijzen. Peerjan betaalt hem schandelijk slecht, iedereen is er mede gemeind. Wij zouden hem goed betalen, en hij zoude onze belangen behartigen, alsof het zijne eigene belangen waren, daar ben ik zeker van. Zijt gij 't niet eens met mij?

Loken had den tijd gehad zich te herstellen: zij beelde niet meer zoo zienlijk, maar toch lag er nog altoos iets angstigs in hare stem, toen zij antwoordde:

— Ik geloof met u, dat hij onze belangen zoude ter harte nemen, doch... Wat zouden onze bureu wat zoude heel de parochie zeggen, indien wij een zoo jongen knecht, wanneer wij Bruno namen? Men heeft ons te zamen zien opgroeien, men weet hoe onafscheidbaar wij waren, ik en Bruno. Er

Deze bekeering zal zonder twijfel een grooten indruk in Europa te weeg brengen. Lord Grey, het hoofd der Vrijmetselarij, de geroemde staatsman, de gewezen minister, het lid van den raad der Kroon — werpt truwel en schort weg, doet afstand van zijn protestantisme, en keert terug tot de Kerk, van welke zijne voorouders afgeleid werden door een gekroonden dwingeland Hendrik VIII, of door eene bloedgierige en wellustige vrouw, die men spottend de « maagd Elisabeth » noemt.

Men begrijpt, dat die bekeering indruk maken moet.

Lord Grey, die de samenleving van het hoogste standpunt, in al haar kronkelingen en handelingen heeft nagegaan; die de menschen in het openbaar en in het geheim heeft zien werken, in betrekking tot de menschen en in betrekking tot God, heeft zeker met een gezond oordeel alles gewikt en gewogen, en slechts redding voor haar en voor zich zelf gevonden, in den schoot der Moederkerk.

Het moge rondom hem nu bulderen — hij zal om den storm glimlachen, die de logiepers rond hem verweken zal.

Vrouwelijke Vrijdenkers.

Men leest in de *Patrie* van Brugge:

Juffer Lehenbre, onderwijzeres in de Gattischool en *riendin* van Fontainas, was lid van de *Libre-Pensée*: zij gebruikte een deel van het geld, dat hare schande haar oprichtte, om haren God te verloochenen en zich te doen aannemen in eene maatschappij die, volgens het woord van een hooggeplaatst persoon, van aard is, om de samenleving tot de barbaarsheid terug te brengen.

Indien onze inlichtingen juist zijn, wordt er in de wereldlijke scholen, te Brussel, eene werkdagige propaganda gemaakt, om aanhangers van de *Libre-Pensée* aan te werven; en deze propaganda gelukt zoo goed, dat reeds een aanzienlijk getal onderwijzers en zelfs leerlingen, deel zouden maken van die achtbare maatschappij.

Dit zij eene waarschuwing voor de ouders die hunne kinderen naar die scholen zenden. Het droevig voorbeeld van juffer Lehenbre heeft ten andere genoegzaam bewezen, wat er van zulke opvoeding te verwachten is.

De Duitschers te Oostende hebben 't verjaarfest van Sedan zoo luidrechtig gevierd, dat de Fransche badgasten er over gestoord waren.

Die te Blankenberge hebben, in hunne Deutsche drift, een telegram naar den koning der Belgen gezonden, meldende dat zij op zijne gezondheid dronken op den verjaardag van hunne victorie van Sedan.

« De koning (antwoordde de heer Jules Devaux) wenscht dat de zebedaden goed zullen doen aan de gasten, en dat het goede, dat ze daaruit zullen trekken, hun zal aanzetten om hier terug te komen. » Dat wil zoo omtrent zeggen: laat ons gerust met uwe Pruisische politiek en met uwe Deutsche victorie...

Kiezing te Hasselt.

Wij hebben reeds aangekondigd dat de heer Hendrik de Pitteurs de kandidaat der katholieke partij zal zijn bij de kiezing die den 17 dezer maand te Hasselt zal plaats hebben voor de vervanging van M. de Theux als lid der Kamer.

De *Independence* kondigt op hare beurt deze

werd voor jaar en dag, dat is kort voor dat wij erden, reeds over gesproken, ik weet het. Denkt gij niet, dat het nog meer opspraak zoude wekken?

Men zoude ons, men zoude mij nageven, dat wij hem opzettelijk in huis hebben gelokt, omdat... dewijl ik... stamelde zij weer kleurende. Gij zult dat begrijpen... Ook smeek ik u nogmaals, moeder lief, aan uw ontwerp geen gevolg te geven, het zoude mij wezenlijk bedroeven, indien gij het ten uitvoer bracht, en gij bemint mij te zeer, om mij dit verdriet te sparen.

Mietriene haalde de schouders op:

— Gelijk gij wilt, mompelde zij, ofschoon ik u zal bekennen, dat ik niet zie, welk kwaad er zoude in bestaan, en onze bureu en andere parochianen er zouden kunnen op afwijzen... Doch gij moet het weten... Als 't u Waarlijk zoude bedroeven, spreken wij er niet verder over... Laat zien: wat zullen wij dan doen? Want iets dienen wij in allen gevalle te doen.

— Ongewijfeld! zei Loken.

— Indien wij hem eens een schoon zilveren horlogie kochten, he? Hij heeft geen de sukkel, en het zoude hem wellicht, veel genoegen baren... Hij zoude nevens de andere jongens kunnen uitpakken...

— Inderdaad!

— Maar neen, wat spreek ik van uitpakken? Zelfs met een horlogie zoude hij 't niet kunnen. De arme jongen heeft schier geen kleeren aan het lijf en ziet er ook des zondags zoo pover uit, dat men hem zoude een almoes geven... Ja, hij kan geen koozen: Peerjan houdt hem zijn loon achter op de gewetenlooste wijze: iedereen spreekt er schande van... Zoo wij hem eens geheel in het nieuw staken! Het ware tenzelfden tijde eene goede les voor zijnen schrokkingen meester.

Alhoewel een eenvoudige dorpmeisje, bezat Loken

tijding aan en voegt er bij « dat er geen oogenblik « kwestie geweest is van M. Cornesse. »

Dat bewijst al weerom eens dat mama *Independence* gedurende veertien dagen hare lezers op heel grove wijze bedrogen heeft. Gedurende veertien dagen verzekerde zij hoog en laag dat Mgr de bisschop van Luik bevel gegeven had van M. Cornesse te kiezen! En het was niet alleen de *Independence*, maar alle liberale blaadjes van het land, tot zelfs den onnoozelen *Tongrois* toe, herhaalden die belediging tegen de katholieke kiezers van Hasselt. Allen verzekerden dat zoohaast Mgr de Montpellier gesproken had, de kiezers van Hasselt niets meer te zeggen hadden en dat zij blindelings den hun opgelegden kandidaat moesten aanvaarden.

Al wie een graantje gezond verstand heeft, weet heel goed dat Mgr de Montpellier zich nooit geene kiezingen gemeind heeft en vooral dat hij nooit gepoogd heeft aan het een of ander arrondissement eene kandidaat op te dringen. De bisschop van Luik laat aan de katholieke kiezers de zorg over van zelve den kandidaat te kiezen dien zij verlangen naar de Kamer te zenden.

Moet men niet van zijn zinnen af zijn om zich in te beelden dat een bisschop zich den kieshaspel zou gaan moeien op een punt van in eene vreemde provincie aan de kiezers te gaan zeggen: « Gij zult stemmen voor dezen of genen kandidaat, ik wil het zoo hebben. » Dat willen de liberale blaadren aan hunne onnoozele lezers doen geloooven en men zegt dat er menschen zijn die zoo iets voor waarheid aannemen.

Hetgeen alweer in Hasselt komt te gebeuren toont genoegzaam welk geloof men kan hechten aan de beweringen der liberale gazetten. Hij die geloof heeft aan de lasteringen van die blaadren moet voorzeker gemeind hebben dat M. Cornesse de katholieke kandidaat ging zijn, wijl hij, volgens het beweren dezer gazetten, de kandidaat van den bisschop en der geestelijkheid was. De uitslag heeft bevestigd dat de liberalen niets dan lengens verkochten, want geen redelijk mensch zal aannemen dat het mogelijk is dat M. Cornesse geene enkele stem in de katholieke associatie zou bekomen hebben indien hij inderdaad door bisschop en geestelijkheid ware gerugstemd geweest.

Wij hebben eens voor al willen antwoorden op die doodversleten verwijtingen welke de liberalen ons naar het hoofd werpen, als stonden de katholieke kiezers altijd te wachten naar de bevelen welke hun van het bisdom komen. Het voorbeeld van Hasselt toont alweer dat de geestelijke overheid volle vrijheid laat aan de katholieke kiezers om hunne kandidaten voor te dragen zonder zich, om eenigen vreemden invloed te moeten bekeuren.

De katholieken van het arrondissement Hasselt hebben de oogen geworpen op M. Hendrik de Pitteurs, lid van den provinciaal raad, om in de Kamer der Volksvertegenwoordigers den diep betreunden graaf de Theux te gaan vervangen. Dezen kens hebben zij in de volle vrijheid hunz gewetens gedaan, zonder dat noch bisschop noch priester den minsten invloed op hunne stemming hebben willen uitoefenen. Wij wenschen er hun geluk over, en wij bestatigen alweer eens dat al wat liberaal heet, van mama *Independence* tot den ongelukkigen *Tongrois* inbegrepen, niets anders dan eenen grooten hoop onbeschaamde leugenaars zijn.

NORMAAL-SCHOOL VAN TONGEREN.

Acht leerlingen hebben het onderzoek van onderwijzers afgelegd te weten:

Mej. L. Windels van Mechelen & M. de Ravenne van Hasselt met de grootste onderscheiding.

Mej. J. Bartholomeus van Lameken, C. Pierson van Thienen en T. Leyssen van Lommel met groote onderscheiding.

Mej. Ch. Peeters van Lenze, C. Moors van Opglabbeek en C. Feyt van Wommelghem met onderscheiding.

Men schrijft uit Hasselt, 9 sept:

De landbouwmaatschappij van Limburg en de hofbouwmaatschappij van Hasselt, werken samen tot het welgelukken eener buitengewone tentoonstelling van land- en hofvruchten. De voorbereidings die gemaakt worden voor deze tentoonstelling, welke op 24 september zal plaats hebben, doen voorzien dat deze tentoonstelling verre al hetgene zal overtreffen, wat tot hiertoe in dien aard, te Hasselt te zien is geweest.

Wij vinden in den *Moniteur* nog de volgende uitslagen van den algemeenen wedstrijd tusschen de gestichten van middelbaar onderwijs.

SPECIALE WEDSTRIJD IN REKENKUNST VOOR DE 4de KLAS.

2° Prijs: Ernest Michaud, van het collegie van St-Truiden.

2° accessit: Leon de Bruyn & Joseph Gout van het collegie van St-Truiden.

4° accessit: Michel Feyen, van het collegie van St-Truiden.

10° accessit: Omer Maisin, van het collegie van St-Truiden.

De *Moniteur* deelt daarna de namen mede der leerlingen die een voldoende getal punten behouden hebben, doch die geene onderscheiding bekomen hebben. Men weet dat volgens het koninklijk besluit van den 28 mei 1875, er slechts twee prijzen en tien benoemingen voor de rekenkunde kunnen toegestaan worden. Wij bemerken er de volgende namen.

Goethals Paulus van het collegie van St-Truiden 79 punten op 100.

Grands Felix, van het collegie van St-Truiden 79 punten.

Devue Hubert, van het collegie van Hasselt 75 punten.

Poilyache Gérard, van 't collegie van St-Truiden 75 punten.

Pery Théophile, van het collegie van St-Truiden 70 punten.

KERMIS TE TONGEREN.

Bij gelegenheid der Kermis te Tongeren, zullen op maandag, dinsdag en donderdag, 14, 15 en 17 september 1874 reizigers van 5e klas voor de stations Hoesselt, Bilsen, Beverst, Diepenbeek en Hasselt kunnen gebruik maken van den goederentrein die des avonds om 9 uur 50 minuten van Tongeren naar Hasselt vertrekt.

Zondag, maandag, dinsdag en donderdag 15, 14, 15 en 17 september 1874, zal eene speciale trein ingericht worden tusschen Tongeren en Luik. Deze trein samengesteld uit rijtuigen van de drie klassen zal stil houden aan alle tusschenstationen:

Tongeren	Vertrek	10,55	's avonds.
Nederheim	»	10,40	»
Glons	»	10,46	»
Liers	»	10,59	»
Milmort	»	11,06	»
Herstal	»	11,15	»
Luik (Vivegnis)	»	11,21	»

wegen, zonder die oplossing eenen stap nader te komen, viel Loken iets in.

— Waarlog ons haasten? vroeg zij. Wie weet wat erlang kan gebeuren? Misschien doet zich weldra eene gelegenheid op, die ons toelaat Bruno van dienst te zijn en tevens allen schijn van verandering te vernietigen. Hij is onlangs even als ik, achtien jaar geworden: ik herinner mij, dat wij beide in april verjaren. Hij zal dus binnen eenige maanden aan de loting moeten gaan denken. Er zou hij er inviele!

Ik weet... ik meen te weten, dat hij ongaarne soldaat zoude worden, en ik... en wij zelve zouden het met spijt zien, niet waar? Wat dunkt u, moeder? Zoo wij hem des noods vrijkochten?

Thans was het de beurt van Mietriene verschrikt op te springen.

Een plaatsvervanger!... Het denkbeeld ofschoon niet rechtstreeks uitgedrukt, deed haar het kieken-vleesch krijgen.

Zij vond de beloofting wat grof. Niet dat zij gierig was, verre van daar.

Maar, even als alle buitenmenschen, kende zij de waarde van het geld en... voor het afsnijden van eenen stroom van verscheidene honderde franks betalen!... Het kwam haar voor, dat er geene verhouding tusschen den dienst en de vergelding zoude wezen.

— Weet gij wel, dat het veel, schromelijk veel zoude kosten? merkte zij aan.

— Wat geeft het! Wij moeten immers op een paar honderd franken onder of boven niet zien?... Dan ten minste zoude hetgenen wij voor hem doen, eenigszins tegen hetgene hij voor ons deed, opwegen.

Het was, gelijk wij zegden, niet teemal het gevoelen van Mietriene.

(Wordt vervolgd.)